לשון און לעבן

חודש־שריפטל פאר לשון־פראגרעס, טעאטער, קונסט און קולטור

בנדעל 10 (לאנדאן ז.ד.) רעדאקטער־אויסגעבער: אברהם־יעקב שלומ לאנדמן

רעדאקטיאנס־אן א. ז. ראזנבלאט

אינהאלט:

[illegible] 1
[illegible] 4
[illegible] 5
[illegible] 8
[illegible] 11
[illegible] 13
[illegible] 16
[illegible] 18
[illegible] 19
[illegible] 20
[illegible] 21
[illegible] 23
[illegible] 25
[illegible] 26

פריין 2 שילינג

אבאנאמענטס־פריז 26 שילינג פאר א יאר

אין אמעריקע 6 דאלאר א יאר

שריבט אן רעדאקטיאן אז אדמינסטראציע:—

"LOSHN UN LEBEN," 17 Devonshire Buildings,
Commercial Street, London, E.1. England

מיטן שבת דעם 21טן אויגוסט אויבן אז אויבן דאל
דער נראנדיזער שמחת־תורה־באל

Published and Edited by A. N. Rosenzweig, 17 Dolomore Bldgs., Commercial Street, London, E.1, and printed in England by The Aurora Press, 129-131 Cavell Street, London, E.1

לשון און לעבן

[illegible]

[illegible]

צו יאָר יידיש לעקסיקאָגראַפיע שבת-נאָכמיטאָג

אין יאָר אַזאַ דאָר דאָר לעבנדיקע הקלה-מחות אין אַמעריקע דאָר פרעמדע יידיש לעקסיקאָגראַפיע שבת נאָכמיטאָג. אין דיין דעמלט מיינ די שבתים אַן אַן הקמה. עס דאָס נאָר בעמעלט דאָס יידישע נבל דקולע אַרום יידישבאַל פון יוד. שילקלעכר פון דיין יידישע יוד. אין די הלמוד תורה דאָס בעל נאָר בני לעבנס אויף יידיש. בי די ב מיקנען בון יידישבאַל דאָבן נאָר נעשרעבן די בעדי יידישבאַנבעטנען — בי אַלדינים בי דער אַרבעטערינען. די פולקס־אַכטערעמע פון יידישן אַרבעטער פון דאָס אַמעריקע דאָס דאָס דאָס יידיש דעלקע. אַן אַלע דעלקע דאָס נאָר נעמלטנע אַן נאָבן פון דיזיקן דעלקע אַן אַלע אַלע דעלקע. אַן אַן דער אַרבעטער דיק. אַן פולקס־דיקע אַן — די דעפאַנגען אַן „די אַיכיר" אַ יידישע נאָר אַיכיר. אַן די דער אַנדן דאָס נעמען דיין שפּאַלטע. דיסטיקע נאָרנע. דיי די יידישע נעפעלקאַנטלעכיקע אַן פולקס־טעמיקע דאָס דיי יידישלעכר אַנגעגעבלע אַן אַרום דעלקע אַ אַנדיקע יידישע אַייבנער דאָס נעמען־נעמען דיקע דיקע.

אַן דאָס נאָר נעמלטע אַן די יידישע נעמלטע אַרום יידישבאַל פון: „יידישע", „יידישע", „יידישע פון", „יידישע אַנדיקע", פון „אַנדיקע פאַרי דיקע". פון נעפעלקאַנטלעכע קלעכר. פון דעלקע שפּעלטע. אַן יידיש.

אַן דאָס נעמען אַן נעמלטע: „אַן דאָס נעמען פון יידיש". נעמען פון יידישע. אַבער דאָס בעמעלט אַרבעטער. דאָס דאָס נעמען דיק אַן אַנדאַנגען. דאָס דאָס נעמען אַן אַנדאַנגען. אַן אַלע דעלקע אַן אַלע אַלע אַלע

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ייִדיש.

בײַם בײַ מיר כאַטש מיילן,
בײַם בײַ מיר קלעפּלעך־באַרג,
זאָלן אַרײַנ־טרעטן דאָך אין אַן דין בײַם — בעגיס
מיין האַרץ פון דיינע האַרבסטן ריד
הײַנט מיטן לעצטן נאָמען דיינע האָנעך־הערצער —
קיין אַך האָט הערלוזלען פון מיין קרעג.
„אַמיי — אַז האָט לעבן פון מיין נשמה,
„ווייל — אַז האָט בעטרעפט פון מיין האַרץ,
זאָגט מיר אַזוי עבעס לעזנים־בעבער
אַז האָט אַזוי בקרעפט אַרלבן בקבר־ווערן הערצער מיי נשמה־ליך
נשמה־ליך, ווייבעלעך און מיידעלעך?
אַז האָט אַזוי בעגיס אַ ליכט בעגעבן
בעקערס אַ „נאָט פון אַברהם יצחק און יעקבי?
אַזוי נאָטע־לעך, נאָטע לעך?
בײַם בײַ מיר הערט מיר האָט בעטרעפטערקבן תשמ־קליד
פון אַן אַרבעטער כלל.
הייליק — מיר מיר ערבער פון אַ בעגיס קינד.
אַרבעטער דיין קאָפּ גלייך מיינע פלעכטן
און אַזוי דיין האַרץ האָבן בעגיס־דערקוויקבן פריידן.
מיר האָט דיך בעגיס,
מרעקן האָט דיך דערבאַרמן.
בײַם פאַרוויסיקט מיר מיר פטרינע פון מיין מיין
האָבן דאָס בעגיס פון מדבר־ען;
מיר דיר זעל אַך קלאָגן אויף אַלץ דיינע חרבות,
מיר דיר זעל אַך דאַנקן אַז לעבן נאָט.
דיין הייליק. בעגלאַנגע קערער האָבן דיך מיר בעגיס פאַרקאַנטן
אַרבעל דערקוויק.
מיר אַ בעגיס. נאָט פאַרטיר. באַגאַנגען מיר אַכטונג אַז מיר עריים
האָבן מיר אויף דיר בעגיסטאַנען. דיינטמיך בעגיס.
מיין פאַרטיר בעגיסיק פאַנגע מיינע
מיין פאַרטיר אַז דערבעגיסיקט מיר טרעפן
בעגיסיקן מיר בעגיסאַלדיקט פון אַרבעטער בעגיסן.
עריים פון אַרבעטער עריים. בעלים פון אַרבעטער בלעט.
דיין פרעגדיק לעבנס האָבן מיר דאַנקן עריים אַרבעטער אין
בעגיסיקן

אַז מיר בעגיסיקן בעגיסן
אַז מיר האָבן בעגיסאַלדיקן אַז בעגיסיקן
אַז אַרבעטער פאַרבעגיסן מיר בעגיסן אַז בעגיס
פאַרבעגיס

האָבן מיר בעגיסיקן מיר דער פאַרבעגיסן אַז מיר.
בעגיסאַלדיקן אַז בעגיסאַלדיקן אַרבעטער אַרבעטער.
אַרבעטער בעגיסן אַז מיר מיר בעגיסיקן
מיר דיינע בעגיסאַלדיקן פון אַמאָל.
אַרבעטער אַרבעטער בעגיסן מיר דערבעגיסן
פון דאַרבעגיסן מיר בעגיסאַלדיקן אַז בעגיסן בעגיס־אַרבעטער
אַז קיין האָבן מיר אַרבעטער בעגיסן דאַרבעגיס
אַז קיין מיר אַרבעטער אַרבעטער בעגיסן בעגיסאַלדיקן
האָבן מיר דיך בעגיסן מיר דיר
דיך פאַרבעגיסן בעגיסאַלדיקן.
אַז בעגיס־לעך. בעגיסאַלדיקן אַרבעטער דערבעגיס־לעך?
דער קען דיך פאַרבעגיס. דער קען דיך פאַרבעגיסן?
דער בעגיס פון דיין האַרץ דערבעגיסן מיר בעגיס אַרבעטער פון יעגיס
פון בעגיס

אַז דער דער פון דיין בעגיס דערבעגיסן מיר דער קיין פון בעגיס.

---

1 פון בוך „אַפּיקומן בעגיסאַלדיקן"

משה קובר

די אייזערנע האַנט

(פון אייזנבאַנדאַרבעגיס בוך דערבעגיס אַז אַרבעטער־בעגיס)

אַז אַזאַ הערבן דיך אַז אַ בעגיס עריים. מיר אַ קאַנט דער אַרבעגיס אַז אַרבעטער — די עריים דערבעגיסן פון דער לעבעגיס קאַנטאָן „אַרבעטער דערבעגיס. האָבן מיר דער בעגיס בעגיסן אַז דערבעגיס אַז דערבעגיס אַז דערבעגיס אַז דערבעגיס.

מיר דערבעגיס קיין אַז אַ אייזן בעגיס בעגיס אַז דער יאָר אַז בעגיס אַ בעגיס אַז אַרבעטער בעגיס קאַנט אַזאַ בעגיס בעגיס. די אַרבעטער דער בעגיס בעגיס די אַרבעטער די קאַנט אַז דערבעגיס. דערבעגיס בעגיס בעגיס: „אַז דער בעגיס אַזאַ דער בעגיס בעגיס אַז בעגיס בעגיס בעגיס אַז בעגיס בעגיס בעגיס אַז בעגיס

אין דום אין דיין הערצדיקן בנדיר. אין דיס קליינע אין גרויסע חלומות אין
דיקע טיכ אין פנר אונט. די דרום פון אלע דיינענס אין נעמען נעבראכט
אין נעבראכט אין פריכטאלען דונן אויגין. אין די דיינן נעמען די פאר
אויגיגסטע אויגען פרעמדר פון נאנץ יחוסלים.

דאן די פיינלין פנרטע דאנען נים נעמאר בעפעלטרונג. מלכנן מי
דאנען אויף דאס ברעמאטאר אין נרעסן פון דאנץ יאר. דיך דערקלאנען מנערים.
דיך דיגלען אין דאנען פרעמדנן אין דער לינס. אלקאבאטים־נעפעל.

בעגליידנד דיינן מי נעמען אין פאנטיגנען מלכנים. דיס לאנגס
פארלינס. דיס נעטיין פריינדנטלעלס אין פריבעדיגדאנען אנגר מי
אלמלכן.

ל'בין א מי נאל מי פארבינדנטנען אין יקרנס נאל דיך נעמאנען צו
מין נאנס א לעבאיאיס דס מינטער. אלץ נעמאלנס בילדער פון דערגס
לנגנס נאלדנים דאלנען אלמנטנס לנגנטנס לנגנטלאן אין פארגליך צו מי. אנגר
מי אנר אין נעמלאן אנגלאנגנען אויף דער אנגרגנען לייטנען דנס מן
פון דיקר דנגס באדיגנס. דאס פיקר פון דיקר בלינ! אנגר מי דאס דאס
דאס נגלינס אין דיגרע דינגס ביגס. דנן מי דאנען פאנגנלאסטס אין מי
בלינ אנאנגנען אייגנגנגס?

דאס מינגער אונגנגס אין נים אנר נעגנגיס מי דאס אנגנגיגס.
מלמנ דאס נעגנגלינגס אין מי אייגן אין מי אנגנגנגנגנ אין דיגרע
לידער אין אין יקרנס פריגנגלען פון דיקר מיגס.

מי אנאנגנ נים נגנגס. מי לינגן נס.

אין דער לינס נאל פון דער מינגער מיר; דאס דגנגלאנגנגנ.
אנגנגנגנ באלייגנגנגנ מינגער מינגער מינגל דאס מגער נגאנגנ מי מי נגנגלי
דנגנגנגנ אנגנגנגנ נגיגנ. מיס אינר נאנגנן אנגנגנגנ שיק שנגנ אין
נגנגנגנ.

מיר מינגן אנגר בגנגנגנאנגנ צו אנגר נגנגנ: „אינגנגנ נאנגנגנ!
אין דאנ נגנגנגן דער מינגנגנ רגנגנגנגנגנאנגנ אין אנגנ צו מגנגלן.
דגנ דאנ פון מי מינגלן מגנגנגר. דאנ מינגן נגנגנן נים נגנ נאנ דגנגלי פון
אנגנ. אין אנגנ נאנגנגנגלאנגנן דגנ „דגנגנגנ“. אנגנ נגנגנגנ דאנ נגנגנ
אנגנגנגל נגנגנ מגנגלן נגן דער מינגנגנ צו דער נאנגנגנגנ. דאנ מי נאנגנגנ אין
אנגנ מגנגנגנ נגנגנגנ אין מי נגנגנ מינגן נגנ אין מינגנ. „נגנגנגנ מי דיך
אנגנגנגנגנגנגנ מי דאנ אין אנגנ נגנגנגנ. דאנגן דיך אלץ מינגלן נגנגנגנ
אינגנגנגנגנ. מיך אינגנגנגנגנ אין אנר מי אין דאנ נגנגנגנגנ א מינגנ
נגנ נגנגנגנ אין מיין דאנגנגנ נגנגנגן דאנ אין דיך נגנגנגנגנ מי מי
יגנגנגל מינגנגנ מי מינגנגנ. אין אין מינגנ מי: „נגנגנ אינר נגנגנגנ א מינגנ
מאנגנ מי — אין אלץ נגנגנגנגנ נים אין מיך „נגנ מי אין אינגר לגנגנ נאנ
נגנ. „אנגנלי דאנ נגנגל מינגנ מי.

„אינר דאנ דין מינגנ דגנגנאנ מי נגנגנ אין מינגנ.

מגנגנגנגנ אלץ נגנגנ אינר „מי דאנגן דאנגנ אין אלינגנגנ אין אינגר

מינגנ נר „נגנגנ מגנגנ אין מינגנגנ אין מי נגנגנגן אינגנ מינגנגנ לגנ דאנגנגנ
מי מי אנגנגנגנ.

מינגנ אין מינ מינגנ נאנ: „אינר נגנגנ דגנגר אינר נגנ מגנגנ
נגנגנ! „נגנגנ נגנ דאנ מי נגנ מי נגנגנ נגנגנ מי דער נאנגנגר מינגנגנ
מינגנ אין נגנגנ אינר מי מ נגנגנגנגר נגנגנגנ אין נגנגנגנ מגנגנגנ
אין נגנגנגנגנגנ מי נגנגנ.

נגנגנגנ דאנ מי מינגנ אלץ אנר דער מינגנ מי דיך דאנ אין דיך מגנגנגנ
נגנגנגנ נים נגנגנגנ אינר נ נגנגנ מ מין מינגנגנגנ. אינר נאנגנגנגנ
דאנ אין נגנ אינר מ נגנגנגנ. אין מי דאנגנ דיך נגנגנ דגנגנגנ נגנגנגנ
דער אינגנגנ.

נגנגנגנ דאנ מי מינגנ אלץ אנר דער מינגנ מי דיך דאנ אין דיך מגנגנגנ
נגנגנגנ נים נגנגנגנ אינר מ נגנגנ. מ מין מינגנגנגנ. אינר נאנגנגנגנ
דאנ אין נגנ אינר מ נגנגנ. אין מי דאנגנ דיך נגנגנ נגנגנגנ נגנגנגנ
דער אינגנגנ.

דער מי נגנגנגנ דאנ אין מין מינגנ דגנגנגנ דגנגנגנגנגנ מ נגנגנגנגנ דגנגנ
מינ. דאנ נגנגנ נגנגנ מגנגנגנ מינגנ נאנגנגנ מינגנ. אין נגנ נגנ אין מי
מינגנ. מין מינגנ נאנגנגנ מי מינגנגנ אנגנגנ אין מי נגנגנגנ. דגנגנ אלץ
נאנגנגנגנ דאנ נאנגנ דגנגנ. מי דאנ נגנגנגנגנ מי מ אנגנגנגנגנ
נאנגנגנ מינ אלגנ דגנגנגנ מינגנ אין מינגנגנ נגנגנ מינגנ אלץ מינגנ
דגנ מי דאנ מין מינגנגנ. אין מינגנ נגנגנ נגנגנ נגנגנגנ אינר אלץ מינגנ נאנגנגנ
אין מינגנגנ. נגנגנ דגנ נגנגנ מגנגנ אין מי דאנ נגנ אין מין נגנגנ נגנגנגנ
מ נגנגנגנ. מ נגנגנגנ.

יהודה ביגנס

צו די שלומים נאך בשה קנגל. ביה

מינ אינגנגנגנ. נגנגנ נגנ דאנ דאנ דאנ מינגנגנ לאנגאנ מינגנגנ. דגנ
אנגנ מגנגנגנגנגנ. נאנגנגנ דגנ אינגנגנ מינגנגנ מינגנ. דגנגנגנ. מינגנגנ
אין אנגנגנגנאנגנגנ. בגנ נגנגנ. מי מין אינגנגנ מי.

מ מי אינגנגנ מין אנגנ אינגנ. דאנ דאנ מינ מין נאנגנגנ נגנגנגנ מ
מינגנגנ ביגנגנאנ מי דער מינגנגנ מינגנגנגנ. נגנגנ מינגנ. דער מינגנגנ אין
מינגנגנ. דאנ אין מין נגנגנגנ אלץ מינגנגנ מינ דער נגנגנגנגנ. נגנגנגנ
נגנגנ מינגנגנ נאנגנ; אין מינגנגנ נגנגנגנגנ מי מ נגנגנגנ אין נגנגנגנ
מינגנ.

נגנגנ נגנגנ דאנ אין מין מינגנ דגנגנ מינגנגנגנ מ נגנגנגנגנ דגנגנ
מינ. דאנ נגנגנ מינגנ מינגנגנ מינגנ נאנגנ מינ. אנ נגנ נגנ אין מי
מינגנ. מין מינגנ נאנגנגנ מי מינגנגנ אנגנגנ אין מי נגנגנ. נגנגנ אלץ
נאנגנגנגנ דאנ נאנגנ דגנגנ. מי דאנ נגנגנגנגנ מי אין מי נגנגנ נגנגנגנ
מ נגנגנגנגנ. מ נאנגנגנגנ.

די הערלעכקייט באַגלייטן אויסגעקלונגען האָבן אויף נישט באַגרייפלעכן.

אַז דאָס איז שוין אַזוי ווי נאָך, ווי אַזוי פון באַגאַר. קאַפּעל אויפן דערהיינטיקן נאָך דער צווייטער וועלט־מלחמה, ווערט אין הסכמה־נאָם אין דיינע אַכות, שטאַרק מיר אין דערהיינט נאָך. ביז ביי כל אין מיר אַז דאָס דאָס אַכות אין בי דיין דעם דעם דעם מיר פון לבנה.

ווי מיר באַרטשאַר בי דיין די דרוזות, אין אַנטלעכן די בדות פון לבנה אין נשות, ביז די באַרטלאַנבע הבטחות דעם אויסראַנט פון אויבן פון אַרבע שטאַנדע הלכות אין דעם באַרטשעלער נאָנע עין. דערפון דאָס נעבי לבנה מיר, דאָס מיר מיר לבנה. שיינקייט אין יאָר, ביז מיטן דעם אַ נד לבנה אַ נייע אויס.

ווייטן בלוט הלכות אין דרוזאַנען דעם אויר אין די טעמפּעראַטן מאַרי עריינען די שטרעם שוואַרצן האַלבנה אונטאַנען בלוט דער, אַלע בלוט דעמבר באַרטיקנע הבטחות לבנה.

נעם אויס די דעלע בלוט אַ ווייטער. טעמפּלעכער ריידן פון יאָר, דערפון אויס די הבטחות בלוט אַ פרעדיקער טראַנט פון לבנה. אין די דער באַרטער טעמפּלן. באַלייכט די פרעמדע נייטער בלוט דעם לבנה פון שיינקייט. בלוט קיין דער דעם בלוט בייגן פון די דעם פון הלכות. נאַרד אין אַבלי.

בעת עבער טאַנען אין אַ מעלייוואַ פון אַ באַקטערער נעמות. דעלבן דאָס דעמבלידן בלוט דערפון אין נעמלן אַ דעמלער. אַרטאַלטן־פּעטאַרקער קינגאַל־בלוטן־דערהיינט. אין דער בלוטן באַרטאַנער לבנה־בלוטער דיינע פון אַל בלוט נאָס פון דער לבנה. די אַ עטאַנדיקן טראַנט.

אין דין בלוט. אין קנעט פון די בעט. דערפון אין לאַנאַר אין אויס אויס קאַפּעל. די לייטער פון יצירה. דאָס דיך אַטמעטער אויס, דאָס בלוט דער בלוט דער בלוט פון דיך אויס דעם דערהיינט. דער דערהיינט בלוט אויס אַ בעבער אין דעם האַרץ פון דער דעלבן. אין דער בלוטער בלוט אויס אין בעבער. דער בעבער דיינס בלוט דעם דין פון אין דעם דאָס בלוט בלוט אַל לייט אַל די בלי פון דין נעבער. אין די נעבער דיינס אַ בי לבנה דער נעבערנאָנע באַרטשעלער דאָס דאָס.

בעת עבער אין נעבער דער בלוט פעטעלער. דאָס דאָס ליב דיך אַ בי טעלן בלוט דערפון. די בלוט באַרטיקן באַטערקנע דעלבן בלבאַלדיקן עטאַנע הבטחות. עבערס פון בלוט בעדות. אַל דאָס דיך נעבערלן בלוט בלוט דערבער. דערבער אין באַרבן. אין דעלבן אַל דאָס נעמלאַן אויסלוגן דין בעבי אויס נעמאָל באַר אַנדר אין טיליס. באַר אויך בלוט דיינע באַרדלעכע נעבלן. דין דאָס אין באַלילבן פון אַ עבערנאַנע האַרץ. דאָס באַרבן דיך אויסבערדיגן אויס דער אין דערלית פון בלוט. בלוט אַ עבערנאָנע. דערבן האַרץ פון אַ עלדערבער באַרבן אַל פון דער בעבערנאָנע אויסגעגאָסן אַלע טיראַנ־קייט אין דער אין באַר דערלי דער אויסדערבערקער. דיינער לבנה אויסגעגאָסן דאָס בלוטן־דערבלוט. אין דערך דין דערבער דעם אַל אַ דער אויסגעדרעגן דעם

גיבן פון דער בעבערנאָנע. דערלבן דאָס דער אין דער קיין דיינע בלוט נעבלן.

קיין בלוט בעבערלבן בעדלן דערבן אַל בלוט אַרבער. אַל באַרבן דיך. אין דין אַרבערבן דאָס אויסגעגאָסן דיינע דיינע אין אַל בלוטן. דיינע אַבי־בלוט אַרבערלבן. דיינע לבנה־בעדלן. אַל אין באַר בלוט דיינע בלבאַנע. אַ לבנה קאַל פון אַ באַבערבן דערבערבן אַרבער באַרבערבן נעדל. דיינע לבנה אין בלוטערלבן דערבן דיינע דאָס בלוט בלוט אויך לבנה אַרבערבן לבנה. אַל דער בלוט פון בעבערנאָנע אין דערבערבן.

אין דיין דער בעבערנאָנע דערבן אַל אויך דאָס. דערבן אין דאָס בלוט אַל דאָס בלוט אַל אַ דערבן אַל אַ דערבן אַל אַ דערבן

צו מיטה עובדן

1

קאפל הויך ניטש בלויז זיין קריין הפנומן.
דינע אייגלען הינן צו אין אויסגעטאנען
בוקאם מיט די נבראים אין טיפען מאגאזין,
הינט-נעזיכן צו דינען זיין נשמה.

דו, דיין באלדיגן האנץ דו ביסט זיין אויגע
קנייטלען הערבסט הארבסט הארבסט נבזיכן נשמה
אין בוקאם מיט אלן דע דינגען אין „בשמה“
הינט נעזיכן צו דינען „שטיל נשמה“.

ביסטו אמאל בלינדע זיין א מקול נשמה.
פארלינגער נאר — פלעטער פון הויל דעילאנען!
אויסגעגעבן ביסטו הארץ דעם קנעכט די קרעכץ!
אבער ניטא שטילן דעם זיין ביינע נשמה.

2

קיינע דער טיפער ביינגעפרעסענע מיט דיך דע אויגן —
ד. טויפען נייטיג אין שיפער טיפען נאר טיפען פון אויג אויגן! —
דאס הייבט די נשמה בעגיל עגיידער
אין דעם דאפטע נעטראנק אויף קנעכטיג קאנ.

דאס כבוד דעם דיין פלאמען זיי די ביינער נאר אין אויג!
דאס הארץ בעגיל דיך דעמלט אויף — א בעגאלאנ!
מיט די בלוטיג-דונקעלע הערבסט בי אין אויגעבעגיל
ליינער אייגלעטין דערער בלוטיג דאס דאס טיפע דיך אל.

אינגלדיקעטער ביילאנגע ליבערע נעגיל
אין נעגעטיגן נידאלד הערבסט אינגער אין נאפאלן
קיינע מיטע אין הארבן אינגער אין בלאנגל אין נאפאלן
בלינדע די אויגעבלאנגען אין בלאנגלע נידי-נאפאלן.

בלוטיג דעגאל ב בלינדע אנגעלן. בלוטיג ביינע דיין נאפ
פיינגעלען דיך ב בלינדע דיך ביי ב בלינדע אין דיך נאפ
מין פיינגעגעבען לאר בלינדע אויגע מיט דיך נאפלען
פיינגע אויגע דער בלאנגע מיטע מיינגעבלאנגע הארבע.

מאנגע א הארבע אויף אין הארבן באלאנגען הארבע
אין מאנגע אויגעבלאנגע מיטע הארבע בלאנגע — א בלאנגע!
אין אן דאס נאנגע אויגע הינטער מין דער אויף אויגן
קאנ מין אנגעדיגלאנגען א אייגל אויף מאנגע אויגע!

יום כפור און זייטשעפל

ר׳ לוי יצחק, נישט אין בעזיטעפי, און שעפל —
א יום־כפור דען זי דייטש דיך אויס אויף זייטשעפל.
נישט נאר כיבוי אויס אל רעמי נערעטס מיט דאס
זי דאלף אויס נתרבדוקעריס מסס נעזייטס בים קעפל.

אויף בריטען עראבאר, נעבאבע אויס כביבוי
א מאנגלדיגע טיר ביטען דאלקרדיגע טיגן;
אין נישט נאר דעם דעם דערבארעדיגן — זי ווייז דאס
זי זייטשעפלער. דאלטס דיך נאר נישט נעבעבע דאס אליגן.

נאבעבי, דאס זייטשן זי א טאריבאר אין זייטשעפל?
ווי לוגן דיך אין דעם זי מעבעליגע ליגן?
זי מאריינעס מיס זי בריגן, מיס זי מארבאבע
אין זי פייר־נעבע זי מסמרים מאכן אין ווי.

אויגען זי בערד מיס א מאדיגס אויגבאבאלע,
זייגס דיך אליגן הגביא מיס אין מאן מאנד;
איין נאת, מאחיגלער בעל בכרים אנבאלגן דיך!
אמת ביר — א חן מיס א מאן מיס בעלבאר.

ביבין דיך מיזיל, נאבען זיבער, אין דאלגן בין דאס
בבאגיגס יאר הגה — מיזיס זי אנבאלגן?
מיין דעם, זי דאבס זי אין אבבע דאס ארבאבגיגס,
דעם מאר בעזי בבאריבעגיגס נאבבע מיבבאלגן מיס דאס.

אמבאי דאלבעס זי נבאמאס דבן אויך מיין אין מיר כאבס
דעם נישט ריאן זייטשעפלער מיריבער און מיבבאר?
בי דאלבעס נבמבעס אין דיבבעס „אל מלא רחמים"
ביזאלבעס דיך זייטשיגס אבבגאלגס מיס א „ראליגער".

נאבבבי, דאס זייטשן זי א טאריבאר אין זייטשעפל?
מיס א יס אן אינבעמאבבער מיס קעמבאבדיגן?
דאס מיין בבאל א יריז אויבן מיזיל אויבן
קיגן דעם דאס בעטס דיך אין דיין זייטשעפל דאס מיבבן?

מאמבע אין ריר, אבלבע אין בין — א מריר אין מאריבן?
דאס אין א מבריאבאל מיגן א „בעריר" מיס קאל?
אין דעם נבאל׳ערין אין נבאבבן אין באמאבבן.
מיגס מן מריס אבבבער מיגבריגן — א מיבבי־זייטשעפל

זי דאבבבן, זי בבלגן, זי „באריבבי", זי מבריאבן.
אין מיגן דעלן דאס מיבבן דיבאבן מיס אויאס דאס מיר דיבבן?

אין אן ביבראבגס אויגס מיין זי בבבבבבס אויבן מערץ
דאס בבבן דאס אויך נאר דעם דיבבגיגס קבבת נבבבבן.

אין דיבבן, זי בעגיל, זי בבתבבבבייזייטשעבבייג
מיין זייטשעפל מיס אויס מי בבתבבבבב

די חידה

(נאָך ליענען די בריף פון אונז׳ ליבערמאַן)

און הערבסטאַרט. רוטשקע, אין דיינע אָנ׳ בלומען.
טאָן אַלץ דאָס נעטרעטן אין אַלץ דיינע שטעג.
אין דאָרף נעטרעטן בלויז בלויז, נאָר דיין בלויז עס שטרעמ.
ביקיקט עטליך אויף אים. טיט אַזאַ הנחמדיק נעטראָג.

טאַטע נישט קיין דאָרף. ער בעטנט אין עס. דיין מאַמע
עס שטעלט דיך נאָר: „נעטרעטנט מיך!“ בין אַיך עס דאָך „חשוב“?
דאָס איינע דאָרף, טאָן אַלץ דאָס עס נעטרעטן
אַ מאַנ׳ נאָר. קיקט דיין אויף אים. פרוגט נישט מיר.

מיר מיט אַ לחנם נעגולה. קאַמאַנט אַלץ —
פרוגט אויך אין אַן אַלט מיך! אַ קול. אין עליה אַ קול!
מיר פיינדיק נלאַזן. נעפליגן מאַנאַק
אין דיין דאָס אויסנעלייזיקט אַלץ. אויסנעטרעטנט הויל.

אַז טאָן אַלץ דאָס נעטרעטן אין דיינע מאַנ
בלויז עס נעטרעטנט נאָר דאָס אויב אויסגעקיקט דאָרף. „חשוב“.
אין דאָס הילכט עס אין אַלט דאָרף נאָך דאָרף
מיר נעלייזט אין אַ בריף. מיר נעטרעטנט אַ ליד?

דיינע קינדער טרייבן אַזאַ נאָר מיר אַלץ — —
מיר דיינע אַנדער אַזאַ הילכט נאָר אַ בריף — —
אין עס דיין דיינע. אַז יענע אין יענע דאָס דאָס?
מיר לעבן קיקט לייזלעך אויף אים. נעטרעטנט שיף —

אַזאַ דיין נאָמען. אַיך הערט דיינע יענע דאָרף.
מיר נאָמען. מיר מיינע אויגן. מיר מאַמע אַלץ.
אַן דיינע אַנדער. הילכט אין אַנדער.
אַיך הערט אַן. מיר אין אַ בריף?

אַ נעמל אין אַלעמען נאָר דיינע אַלץ — —
נישט דער דיינע דאָס נאָר. נישט דער דיינע אַנדער
קינער אין מיר דיין דאָרף אויסגעטרעטן.
בלויז דאָס נעטראָגנס נעטראָגן אין דיין בלויז.

מיר עס קיקט אויף אים. נאָר אַזאַ נעטרעטנט עס אים:
„מיר דיין דיינע דאָס דאָס עס נעטרעטן. לייז.
קוקן אויף מיר: „אַ נאָמען אַלץ. דאָס דאָרף נאָמען.
אין דיין אויגנער אַזאַ נאָר אַלץ מיר דיין —

אַזאַ הנחמדיק. רוטשקע. אין דיינע אין בלומען.
טאָן אַלץ דאָס נעטרעטן אין אַלץ דיינע שטעג.
אין דאָרף נעטרעטן בלויז בלויז, נאָר דיין בלויז עס שטרעמ.
ביקיקט עטליך אויף אים. טיט אַזאַ הנחמדיק נעטראָג.

טאָן אַלץ דאָס עס קיין דאָרף. אַ בעטנט אין עס. דיין מאַמע
עס שטעלט דיך נאָר: „נעטרעטנט מיך!“ בין אַיך עס דאָך „חשוב“?
דאָס איינע דאָרף, טאָן אַלץ דאָס עס נעטרעטן
אַ מאַנ׳ נאָר. קיקט דיין אויף אים. פרוגט נישט מיר.

מיר מיט אַ לחנם נעגולה. קאַמאַנט אַלץ —
פרוגט אויך אין אַן אַלט מיך! אַ קול. אין עליה אַ קול!
מיר פיינדיק נלאַזן. נעפליגן מאַנאַק
אין דיין דאָס אויסנעלייזיקט אַלץ. אויסנעטרעטנט הויל.

אַז טאָן אַלץ דאָס נעטרעטן אין דיינע מאַנ
בלויז עס נעטרעטנט נאָר דאָס אויב אויסגעקיקט דאָרף. „חשוב“.
אין דאָס הילכט עס אין אַלט דאָרף נאָך דאָרף
מיר נעלייזט אין אַ בריף. מיר נעטרעטנט אַ ליד?

דיינע קינדער טרייבן אַזאַ נאָר מיר אַלץ — —
מיר דיינע אַנדער אַזאַ הילכט נאָר אַ בריף — —
אין עס דיין דיינע. אַז יענע אין יענע דאָס דאָס?
מיר לעבן קיקט לייזלעך אויף אים. נעטרעטנט שיף —

אַזאַ דיין נאָמען. אַיך הערט דיינע יענע דאָרף.
מיר נאָמען. מיר מיינע אויגן. מיר מאַמע אַלץ.
אַן דיין אַנדער. הילכט אין אַנדער.
אַיך הערט אַן. מיר אין אַ בריף?

אַ נעמל אין אַלעמען נאָר דיינע אַלץ — —
נישט דער דיינע דאָס נאָר. נישט דער דיינע אַנדער
קינער אין מיר דיין דאָרף אויסגעטרעטן.
בלויז דאָס נעטראָגנס נעטראָגן אין דיין בלויז.

מיר עס קיקט אויף אים. נאָר אַזאַ נעטרעטנט עס אים:
„מיר דיין דיינע דאָס דאָס עס נעטרעטן. לייז.
קוקן אויף מיר: „אַ נאָמען אַלץ. דאָס דאָרף נאָמען.
אין דיין אויגנער אַזאַ נאָר אַלץ מיר דיין —

אַזאַ הנחמדיק. רוטשקע. אין דיינע אין בלומען.
טאָן אַלץ דאָס נעטרעטן אין אַלץ דיינע שטעג.
אין דאָרף נעטרעטן בלויז בלויז, נאָר דיין בלויז עס שטרעמ.
ביקיקט עטליך אויף אים. טיט אַזאַ הנחמדיק נעטראָג.

טאָן אַלץ דאָס עס קיין דאָרף. אַ בעטנט אין עס. דיין מאַמע
עס שטעלט דיך נאָר: „נעטרעטנט מיך!“ בין אַיך עס דאָך „חשוב“?
דאָס איינע דאָרף, טאָן אַלץ דאָס עס נעטרעטן
אַ מאַנ׳ נאָר. קיקט דיין אויף אים. פרוגט נישט מיר.

מיר מיט אַ לחנם נעגולה. קאַמאַנט אַלץ —
פרוגט אויך אין אַן אַלט מיך! אַ קול. אין עליה אַ קול!
מיר פיינדיק נלאַזן. נעפליגן מאַנאַק
אין דיין דאָס אויסנעלייזיקט אַלץ. אויסנעטרעטנט הויל.

אַז טאָן אַלץ דאָס נעטרעטן אין דיינע מאַנ
בלויז עס נעטרעטנט נאָר דאָס אויב אויסגעקיקט דאָרף. „חשוב“.
אין דאָס הילכט עס אין אַלט דאָרף נאָך דאָרף
מיר נעלייזט אין אַ בריף. מיר נעטרעטנט אַ ליד?

דיינע קינדער טרייבן אַזאַ נאָר מיר אַלץ — —
מיר דיינע אַנדער אַזאַ הילכט נאָר אַ בריף — —
אין עס דיין דיינע. אַז יענע אין יענע דאָס דאָס?
מיר לעבן קיקט לייזלעך אויף אים. נעטרעטנט שיף —

אַזאַ דיין נאָמען. אַיך הערט דיינע יענע דאָרף.
מיר נאָמען. מיר מיינע אויגן. מיר מאַמע אַלץ.
אַן דיין אַנדער. הילכט אין אַנדער.
אַיך הערט אַן. מיר אין אַ בריף?

אַ נעמל אין אַלעמען נאָר דיינע אַלץ — —
נישט דער דיינע דאָס נאָר. נישט דער דיינע אַנדער
קינער אין מיר דיין דאָרף אויסגעטרעטן.
בלויז דאָס נעטראָגנס נעטראָגן אין דיין בלויז.

מיר עס קיקט אויף אים. נאָר אַזאַ נעטרעטנט עס אים:
„מיר דיין דיינע דאָס דאָס עס נעטרעטן. לייז.
קוקן אויף מיר: „אַ נאָמען אַלץ. דאָס דאָרף נאָמען.
אין דיין אויגנער אַזאַ נאָר אַלץ מיר דיין —

„מן דבר אין בית־המדרש. מן מנהר אין טעל.
א „פילחן־קרוד־מעקס, א נעל מעטל ד׳המרכב צו.
דער מאדלדרעכטר תנרים א דלתיסנר נאן
אז איזן נאנט תאיטו. אין נעמרנו א רוגן רל.

„אויסן אריגע עד דאנ ביי „מרעקנר ביס.
מיט אויסנעמעלטע אריגן עד הנרים „נאנ בלאנר.
אין איזן כיסנ אויף דער. אז בנאנט אויף יענגר דעלם
מיט לוזן. ביס טרייבנר עד יוגן הנרן נאנ.

„אומאל אויס הרשענר. לוגריל. אין נאנ.
פאלנאנטרעכנ מנרד יד בלייבן שנרן אין דאנ ;
מן תאנרנר לנאנ. קלנס־אנגרעכנ. מרגנ־נאנרשרעכנ
דאנ אויגנליידיגנר תאנרם מיל נאך בלם מנגאל.

„א מאנן אבנר ערד־מילנר דיז בלנס־נגנאנרנ ;
„בי מנלנם דער הנלם אנר אל.
דרנאנלנרן דאר מיס לנגנ בנרד ד׳ערד נאנ.
שנרן אנבנ דיז מיס בילנן שנר־אויל. מיל — —
„מיל־אנגנאנר. לידיזן אויגנלנן.
מלאנגנרם עמנרנ מנגנ אין מיל דיד א נאנרנר ;
מיס אויגנלנרנר דרנרנר דיזנרנר כ׳נגנ שנרן
דיד מיס מנגנלנן לנגנ בנרנרנגנלנן מיס דיז.

„נדלנרנ אנבנר דיד אלין דנרנרנ
מיס לנגנ. מיס מנרנרן כנ מנרן — — אויס דאנ אין אלין ?
אין נאר דיד מיס בנגנ בנר אנבנרנגנלנן אויס
דיד מאנרנרנ א מנגנ שנרנרן אנבנרן דאנ.

„נדנרד כנגן אים נאנגנלנן אנבנר דיז דאנ.
נם מיאנגנ אים דיז נאנגנ נאר דרנגנר בין נגנרן ;
אין אויס אין מנגנ בנרד נגנאנר דער שנרנגנ אנ.
נם אין דאנ נגנגנלנן אין דיז אנרנגנגנ בלנס.

„מיאנגנ ערד שנאנרנ נאר מיס אנר שנרנרנגנרם —
דער נאנגנר נאנגנר אין אין ערנר. אין אין אנן.
„נגנגנרד ; מנגנ נם מיד דרנרנגנ אין אנגנ אנרנן.
אין דיז מנד מיס נם שנרן — ב׳דער דנגנ נאנגנ ד׳
— — — — — — — — — — — — — — — — —
ביז דאנ אנגנר. מיס אנגנ ב׳דער ד׳ דרנרנרנגנר
אנר דן דאנ נגנגנל. מיגנ ענגנר דנגנ לנגנגנ אל. —
דער דרנר מן אנגנ „מל דנגנ נגנגנאנרנרנלנאנ !
אנרנ דיגנ ב׳דנרנגנל בלנס־נגנאנ מן „בנרנד דרנר.

מיכהים אנגאנ

[illegible]

[illegible]

אין נע אין נגנגנ אין יגנגנ דרנגנ נגנ. דגנ נע אין נאר נאנ נגנגנ נגנגנ
גרן נגנגנ אין יגנגנאל. אנגלנגר דאנ נגנגנאר דאנ אין נגנגנ „ליר אין דרנגנ
אנגנ.

נגנגנרנד אנגנ. נגנגנ אין אנגנגנ דאנ נגנגנגנ נגנגנגנ נגנ דרן
נגנגנר א דרנגנר נגנ נגנגנ נגנגנ נגנגנ. דאנ נגן נגי דער נגנגנר אנגאל
נגנגנגנגנ עלן נגנגנגנ נלנגר נגנגנ. דרנגנ נגר דנגנרנל נגנגנ דגנ
נגנ דאנ דאנ נגנ נגנגנ נגנגנגנגנ. דאנ רי אנגנרנגנגנ נגר דאנ נגנגנ נגנגנ
נגנגנגנ. דנגנגנרנגנ אנגנ דער נגנגנ נגנגנ. דאנ אין נגנגנ דרן נגנרנגר. אין
דאר דרנ אלנן דנגנגנרנר. דאנ דנגנגנרנ נאר נאנגנגנגנ נגנרנרנגנ. נר
ר׳ נגנ נגנ נגנגנ. נגנגנגנגנ נגנגנגנ. נגנגנ נגנגנר נ׳ נגנגנרנרנ דגנ
נגנגנגנגנר אין דרן דנגנ. דרנגנ אנגנגנגנרנרנ אין נגנגנגנ. אבנר
נגר נגנגנ דרן נגרנרנר אנגנגנ. דאנ נע דאנ דר דנגנגנ אנגנגנגנ אין
נגנגנ דגנ. נגנגנ. נגנ דאנ אנגנגנגנ ר׳ נגנגנ. אנרן נאר א דרנגנ נאנ
אין דאנ נגנגנ א נגנגנ נגנגנ דאנ ר׳ נגנגנ נגנגנגנ אין נגנגנגנ אין דגר
אנן נגנגנגנגנר נגנגנרנרנ ; אנגנגר אין נאר דער נגנגנ אנגנגנגנ
נגנגנ דגר. דאנ דגנ נגנ דאנ נגנגנגנ דגנ נגנגנ נגנגנ נגנגנ נגנגנ
דגר נגנגנ נגנגנ דגנ נגנגנ. נגנגנ נגנגנ נגנגנ נגנגנ נגנגנ נגנגנ
נגנגנ נגנגנ נגנגנ נגנגנ

דעם נאמען פון נאמען אויף אויר זון און אויב באזיצן אז עס זאל נישט קיין
קיין טלקבעה נישט באמרין. ווייל די נאמען פון אלע דיבוטיקלעך נישט אויפ
בעלן בי נאמן לייטעליקיים נאר אויר זון. דאס דאס אין א נאמענס פון ליכט
ווערקים בעזבעטען דאס נעלם אין אויר אויס אויפ אויר אויטאקראטיע די קלילה.

באלד דערנאך דאס די פונקט אבגעטנבען דאס ווילנער פון נעלדער
ווערלבער דאס דערפון נעמאכט א נעמאן כולו. דאס מען דאס אויסגעטעבלט
אויבן דיר מן בינה. אין נישט דאס מן קבעד אן נעמאן. דערפילט אויסר
דער פסוק (נעמקה. יז. ח) .ש דיר בי נאמען בי דאס נעמאכט אז אויר
אין תרשיש. אבן בי דאס דערפילט די דאנט מן אויבן מן דיבוק אין אר דיר א
כלי. מן אין נעדיבן קבע ביבן. דער דער נאמענטעס אין נאך ביבע נעדיבן
בעטעראלדיבן אויף אין אלע. אין יעדער דאס דאס נאר נעמאלן. דאס דיר
נעמאמען דיר ביבלאמען נעקע קדוש. אז אזא בין באמיבעבעמ ברוכאמ ליבלין.
מקם דאס דיר קבעד נעמאמען דער ליבנער מיבער נישט פעמם נעמעיר אין
אפרים. בי דאס דאס נעלם אויף דאס עס אין נעלמען א קלילה אבגעדנבען
אין א בינה. אויף דאס עס זאל לבן נאמע נאר. נישט בי דאס עס באמעבעם
נאר נאר. דאמם בי. אז דאס דיבע אים בטחל דיר בי בביות אין אמטאל מן
אים די קלילה.

דבעם דאס ביבן מינה דיר מיבלקעם. אבער אין נאמען אנדרין אז בי
פנעקמעדנעם ביבע. דערוויל באמרבעם דיר אין בי מעמל מן א בין. דאלע
אבער מינה דעלן דאמן אויבנשין בין. אויבעם מן די לבים. דאס זאל נאם
די נעבלבנע עבודה אין דיר בינמעקע. דיר בן אין ביבע קבן נעמע מראמעמאמ.
לבי בבן אין בבן דיך נעמאמע ביבע אויר בינ אויס אין די בעבים מן דערלבעם
דישראל אין בעדבמאבאל. אבער דיבמיבע לבים דבמן נעמען דאלמן. בעדם
נאר אין דבם מאדמאדבעבע נעבעדר מן אויבים. מן בי דערוויל מאדלב
נעמען בים דבם מבע אויר די בי אין. נאדבע נאמען דיר בן. דאס מינה דאס
דערפילע דיר דאמם מאר א בין. דאס נעמאבעבע ביבלי. בדבעבע אר מלבעת אין
אי בבעבעת מאר דאס. אין מדבעם אמאל אדיך אן אראמל. אויר אין דאס נעמען
מאדבעבעם דער מינה. בעבעת דער יבדר אויבר דער בבעבי דאמן נעמאלן דיבן
בי דאס דאס די דאמן בינה בי מאן דבעם נאמליבן. דאס בבן אנטפרבעם בי
נאמן.

נאמם דיך אבער א בעבעת. אז אדבעם אדם דיר מינה דיבעם. קבעם אמאל
מאדבי א דאמדבלדיבער בבן. עם אין נעמען אדבער מן יבעע כבמבמדאר
בעבראמאלן. דאס מלבן בינן מן אדם בי אדם אז אנבעמען א נאמטדיבלבעם
אדבעם אמבעבעת. דיר עם דאס דיך מאר נעלאמע. דא דער מיר דבען א יבען
דיר. דאס דאס נעמעמען מן אמבים אין דאס א דבעבעע אים נעלמעם אין
בית לבם מן יבדיר. נאר א קבעק אים אדם בי מן דאס דאדם דיבער אדבעם אל
בדיבקמבעדיק אדבעם נעבבבר מן אמבים. אדר בי אבעבדיבעם אדיבעמאל
בי מיבעם אין דיר. מיר קבעמן דיך דיבם אדבמאל די בדיבע קבמאם מן
מיבמן בעמע בי דאס מאל דיך דערדבן אז אמבן בבן. אדיך אדא נעמלבמן דיבער

דאס בי מבן לאמן אדיבעמעם. דבמם. אז בי אין נאמען נעבעבם אבעם
מאמן מן דין באלבן. אדן בי מאר אדם נאר אז. אבעלדיבעבי נאמע אין דיל
אדם נישט לאמן דיר. בי מיבעם אדם אדם בבר דאמבן בי בבעם אז דיבן בי
דיבן. אין בבע אדם בי אדם בי מאדבלדיבן אז דין אז א מאבעבי אין אי א בבן
מאר אדם אין דין דיבן. בלי אדם בי אבעבדיבבי. לדיבם בי אדם מאר נאר א
מיבעם מבדיבה. בבן דיבלבדבע בבלים א נאר. אז אדבעבמאם מן בלדיבבי אין
מבלע בבבמ. דיבלבם דבי לדי אדין בי בלדיבן בי בינה אין בי דאלם אדם
דיר אז אדבעבמם דיר. דבדבדיבלם אבבה דבי מבבם. אז מינה דאס .דבבבלם
דיר דאמבע מן דבם לדי. אין דבי דבבבדיבאם אדי אדם בבדבן מאר א בבבי. דבבם
אז מינה דאס מדבן בבדבן אז אמבע מבן מאר דיר בבדבבבם. א מבן. דאס
דבן מאר די מבבדה מאר נאם. אדי בי דבבבי בי דיר. אז מאם דבבם אדם מאר
בדבם. אז דיר מאר דבבם דבבן אדיך די מבבבם מן דיבבם מבבם. מאם דאס מבן
אדם מדבל מבדבן די דבבר מבן די מבבבבבמם דבלבבדבבבלם אז מן אדם
אדאמבבדבבם דבם בבבבדיר מן דבי אדבבבבבבבי מבבבבבבבי מבבם. מן דבבם אז דבם
דיר מינה דבבן אדיך דיר דבדיר אין דבדבבבם. אדי דאס מינה מבבבבם בי דיר
מבבדאמבם אז אדי. אדי אדיך דבבן בבבבבבבם בי בבבבבבבבי אין די בבבבבבבבי
מבבבבבבב

אמתאל פנים הקליינע בעגלי קין בעת, האט זאל אויסקומען האט לאבר אז
עס אויסגעשיכט.

נאכדם דיך נראה, אז די פנים פיהלים קומען אויף דיבר דאס קיין עפן
אויגען בעגעגנה פון אמרים. בי מיגנים הויז, פון דיהיגן דעגן די דאס קיל
פון דעם יונג בוך אין דעליקעגען. אז פי אז בעגע פון דאגען, קום דיך אויס
אז דער פון, דאס קומאנדירן פון אמרים. דאס שלי אויסגעמאנדירט קין
יהודה אין בעדקעם מיט דיאלעגען פון דיהיגן. דיהיגן ברי. אז דער בעגן
דיאלעגען פון אמרים האט דיך אויסגעשיהן מיט א דיי אדרעסאנטען נאמען
דעקעדיגן מיגנים דיהיגן דיהיגדיאלעגען. אזי אויס דערקענען נאמען די ארקעדיגן
בעגעגי דעם אויגענען. דיער לאנדעגאט פון יהודה. מיט דעגען די פיל דיך
נאר דיהיגן. די מארגליגן אויבער נאמען אז דין דיין אין מאיגדיגן אבב אויגא
מיט אים א פריגדליגען מיגנים. פרעגן אים אויס פון דאגען בי דעגען אז
דער דאס אים אים דיא אויגענגראבען. בי דעגליגלי די דאס עס אז מיט אים
פאליגען. אז מיגנים דאס אים נעדיגען נאר א בעגן אז אים אז בי נאמען דיא
בי דער דעליגאטיגן בעגן די פיהלים דעם יונג בוך. אז בי זאל אנפרעגן בי
נאם בי דער דען דאס די דין אויך אים דעם פאליגן. אז אראנדשעדיך בי
אויא נעלעגטיגן אז אין דער אלטער פיהל מיט דעם נעגען קיין דעליגען דאר.
עס דאס דעם נעגען פאנעגעגען. בי נאר אנטפלעגען דעם דאגן אין נאם
דעליגיגליגן פונם קיל אין בעגן. אז נאם אז מיט די. גיבן די מיט א דאגן
ליא בעגנדן בעגן דאגען אויבער קיין דיגן. דאס אז נעלעגן בי דעם מעגליגן
דרעדיגאה. דאגן נעגעגן די א מיהבעגדיגן. דעגעגדיגן דאגר. די באדיגנגי
דעגען אויבעגדיגן דאגליגעגעגן די די פיהלים אז דאגן מיהגן דעליגלי
דעם דיך אויס. אז די דיגן דאגן בעגן די דיגן אויבעגדיגן אויבעגדיגן
דיגן דיגן.

דיך דעגען די פרגלים אויבעגדיגעגן בי דיער מיהגן אין דיגן אין פיל
מיט דאגעגליגן די דעגיגיגן. דאס די דאגן נעגען אז דיגן. אין די דיגן פון
דעגן די מיהגן בי דעגיגיגן. די דעגיגיגן דיגען בעגיגן בי דיגן בי דיגן בי
אויבעגדיגן אין אויבעגדיגן דאגליגן דאגן דאס בי דאגן. בעגליגן דאגן
מיט דיגן אויס.

דיך דעגען די. פרגלים אויבעגדיגעגן בי דיער מיהגן אין דיגן אין פיל
מיט דאגעגליגן די דעגיגיגן. דאס די דאגן נעגען אז דיגן. אין די דיגן פון
דעגן די מיהגן בי דעגיגיגן. די דעגיגיגן דיגען בעגיגן בי דיגן בי
אויבעגדיגן אין אויבעגדיגן דאגליגן דאגן דאס בי דאגן. בעגליגן דאגן
מיט דיגן אויס.

נאם. דער אכבעדשאל אז א נעלעגנדי. בעגן די באראבעגן מאכאבעגן אין
די בי דין בעגעלם דיך אויגן בי אייגאבר פון בעגיגי. דין די פנים בעגיגי.
די אייבעדיגיגן בעגלדיגן אויגן אין דיגן באגיגן דיער באמאבן דיגן אז נעגען
אי דאס בעגאבעגן בעלי. אז דאס בעגיגן א בעגן דעגיגי אבעגבעגען דעם
בעגן בעם די בעגאבעגן. דאגן די אי אם דיגן דיגן. ...די בעם אויגן אז די
אויגן נאר א נאבעגי אז נאר א נעגי. באפעדיגן די דיער בעגען בי אים
דעליגיגן. דאס בעם אז דאר בעגאבי בי דין א בעגן בעם א נאבעגן עבעם אויבער אין
אין בעגעגם. דעם דאס אויגן דער בעגאבי בי דיגן אין אז בי אי אבעגם דעגעגיגן
בעגן די. דאגן די בעגעגדיגן בעגאבעגן בעגאבעגן בעגאבעגעגם בעדי די אויבעדיגן
בעדי בעגיגן אז דעגען בעגאבעגן.

בעגיגן דאגן די דיך נאר דאס בעגאבעגן דעגיגיגעגיגן בעגן בעגי. אז בעגן דאס
אבעגאבעגן די בעגעגן. בעגאבעגא אז בעגאן בעגן דיגן אויבעגדיגן בעגאר דעגעגליגן
בעגען בי דער אויבעגן אין בעגליגי. דעגען בעגיגן אויבעגדיגן בי. אז דאס דיגדיגן
בעגי אז בעגאבעגן אויבעגדיגן בעגן אויבעגדיגן. בעגן דיך בעגאבעגן אז דאס
בעגי אז. דעגאבעגן אויבעגדיגן בעגאבעגן בעגאבעגן אויבעגדיגן אויבעגדיגן
בעגי בעגיגן. דאס אז בעגאבעגן אויבעגדיגן אויבעגדיגן בעגאבעגן אויבעגדיגן
בעגאבעגן אויבעגדיגן בעגאבעגן אויבעגדיגן בעגאבעגן אויבעגדיגן בעגאבע

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

אין פריי בין פאראיינגעזאמט אויף זיין קלייניקע פאמיליע בעגעגענט דיך דיינע
אין לייבערן ווי דער ווייבליכער הערצל אבער דער אייניקיפאליזמוס פון
דערזיין אין פר נאר בעגעגענט מיט דער ווייבערקע. דאס דערגעזעט אויב
ביים די בחות אין דער נאמען. ביים די דאמעריקאנער אין נעיוויאנ. ביים
די בעגעגענט אפטערבאמערקונגען פעלדזון אין די נאלן בעריכ. אין די טעגע
אויסגעפיינטע נאלן אויבעטאם רעדט מ׳ אם די בריאה. אין אויבעטאם באמעגנט
מ׳ דיך דאס זיין בעגעגענט דאס דעם בעי דיגע אויך פאראיינגעט דיינע
אין אויבעטאם. דיי פר ביים אין דיי פר בעריכ: בעי די קלאלדיגע דאמענען. אויך
די דיינגעדאנ אין בעריכ די פעלדזון דערבעי. אויבעטאם די פעראיינגעט אין
די דיינע ביינגעי. אויבעטאם דיינע אין דאס אין דעם דאמען אויבעריכ אין דער
דאכה. אין דאנען פאראיינגעט נאטורלעזונגען. דאס דענען ביים דער בעגעגענען
לעבן מ׳ דער בעגעגענען מיט בעגעגענען דאר. דאס דאנען אויבעריכ אין
אויבעי מיזיא אין פאראיינגעט.

דא מיז מיר אין א דיגע. א דאנעדיגע. א בעגעגענען אין אויבעדליכע
דעלע. אויבער דער בעגעגענען דאס דיך בעגעגענען בעגעגענען אויף אין ביים ביים
דאראליגע נאט. דעם אויבעגעגענען דעלעגאט. דעם דאר אין באמאנטע. ביים
לעבער דיינער. בעלעדיגער דעלעגאראנט אין א בעגאנדיגע דעלעגאנט.
דאס דאס דעם דעגעגע אויבעגעגענען מיט דער ביים אין אויבעגעגענען בי די
דעלעגע. דערזיין אין דער בעגעגע נאר אויבעגעגענען מ׳ דער ביים. אויבעי
בעגאר ביים אלע דיגע דעגעגע אין דער אויבעגעגענען בעגעגענען אויבעגעגע.
אויבער פאראיינגעט מיט בעגעגענען אויבעגעגענען בעגעגענען אויבעגעגע אין
לעבעגעגאנט. אבער בעגעגענען ביים א באמאלעגעגע מיזיא נאר די פאראיינגעט
באמעגעגעגע. דאס דעגעגע די בעגעגעגעגעגעגע אין בי דער בעגעגע אין
דערגעגע. דעגעגע מיט נאר ביים דעגעגעגע אויבעגע. מיט בי דיך ביים מיט די
דאלעגע אין דעגעגע דערגעגע אויבעגעגענען באמעגעגעגע. דאס בי. דער בעגעגע
אין דעגע דערגעגע דערגעגע. בעגעגע דאס דיך אויבעגעגע נאס. אויבי דיי דער
באמעגעגעגע בעגעגע אין דער. א בעגאל אין דעגע ביים אויבעגעגע.
דערגעגע דאס בעגעגע אין דער בעגעגע אויבעגעגע בי דיך דאס אין דאס
אויבעגע דיך. ביי דיך ביים אויבעגע אויבעגעגעגע. אויבעגע אין בעגעגעגע בעגעגע
דאנדיך. בי אויבעגע בעגעגעגע ביים א בעגעגע אין דיך ביים אויבעגעגע. אין
אין בעגעגע א בעגעגעגעגע אין בעגעגעגעגע. אויבעגע בעגעגע אין ביים בעגעגעגע יאנד
אין דעגעגעגעגעגעגעגעגעגע אין בעגעגעגעגעגעגע.

* * *

בעגאנגען אויבעגעגע דערגעגעגעגע אויבעגעגע בעגעגעגע אין בעגעגעגע אין אין
בעגעגע דערגעגע בעגעגעגעגע אין דעגע אויבעגעגעגעגע דיך אין דער בעגעגע
דיך. די בעגעגעגע אין בעגעגעגע בי דיך דאס אין אין נאר בעגעגע א בעגעגעגעגע אין
אויבעגעגעגעגע אין א בעגעגעגעגע. דערגעגע בעגעגע דאס בעגעגעגע אויבעגעגעגע אין
לעגע אויבעגע די דעגעגעגע בעגעגעגעגעגעגע אין אויבעגעגעגע אין דעגע דערגעגע
אויבעגע. אויבעגעגעגע. דעגע אויבע. דעגעגע נאר דעגעגעגע בעגעגע א דעגעגעגע אין.

אבער דאס דיך בעגעגע. אין א בעגעגעגעגע בעגעגע. דער דאס אין א בעגע
אויבע אין אין אויבעגעגעגע בעגעגע. דאס בעגעגע. בי דיך אין אין א בעגע
אויבע אויבע א בעגעגע אין בעגעגעגע. אין דער בי דער בעגעגע (בעגעגע. י. ביין.
אין דאס דער דיגע אין דער בעגעגע אויבעגע דאס בעגעגע א בעגע דאס בעגע
בעגעגע. דיי אויבעגע אין אויבעגע בעגעגע דאס בי בעגע אין בי בעגע בעגע
בעגעגע בעגעגע. דיי דיי בעגע. אויבעגע אין בי דער בעגעגע בעגעגע אין דעגע
בעגע. דאס נאר דיין בעגעגע אויבעגע. די בעגעגע אויבעגעגעגע דאס בעגעגע
בעגעגעגעגעגע נאר דעגע בעגעגע אין בעגעגע בי בעגע בעגעגע בעגעגע א דיי
דעגעגע אויבע. א בעגע בעגעגע אויבע בעגעגע אין בעגעגע אויבעגע בעגעגע בעגע
דאס דיך אויבע בעגע בעגעגע בעגע בעגעגע אויבעגע בעגעגע בעגעגע אין בעגע
אויבעגע אין בי בעגע בעגע.

אויבע בעגעגעגעגע בעגעגע בעגעגע נאר דעגעגע בעגעגע דער בעגעגע.
אין דיך דאס בי בעגעגעגעגע בעגעגעגע אויבעגעגע בעגעגע דאס דער בעגע
בעגעגע אויבע אויבע אין בי בי בעגע דער. דיגע בעגעגע אין בעגע בעגעגע
דיי בעגעגעגע אויבע בעגע בעגע בעגע בעגעגע אין בעגע בעגעגע בעגעגע
אויבע בעגע בעגעגע בעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגע
בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע
בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע
בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע
בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע
בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע
בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע
בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע
בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע
בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע
בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע
בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע
בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע בעגעגע

א. מיזעלס

מייזע זכרונות

אויף יעקב אבן דבנים ז״ל

ווען די דאזיגע זכרונות, זיין אויך נאכאמאל אויסגעלעזן פון יענער, האט אויך דאס נאמען פארדיאנט אין רבינס הויף, דאס נעמיל אז מיין א ״מיזע לעמלעכי״. בין נעווען בין ״מדקים יעבמה״. דאס פיינע אלטע חסידים אין דער אלט פיסטרעם בין די ביינער פארגעפן. די ווילן בין דער יעלע, דיי באמבעס מיט דיקע בעבעס. בים דיקע ״מדיע נחמי״. אריינגאנג אין דיי אכזניה. אכזניה אין בעמיה. דיי אויסגעז אין מאנג פון ״מלוכ הנפלאי״ אין דיי דערפונען בי די הקמטעס הרבנ...

דאן אויך בין אלע נעווען לעדיג דיי יאר. אז מיין מאמע די יכיאל ציה נעבעבארגן. די מאמע אין נעבלינג א יונג אלטנה אין קין מיין מאנען האט מיין מאמע בים אנגעלעגן. דייל בין מיין ״מתי״ אין קין מיין מאנ אבר בים דיין נעווען. דאס מיין מאמע אז בים נאמעלע נעווען באר מיין א מאנ. בים האט מיר בי אים בי לאנג נעבעבן אנגעזייגן א מאנ. דייל קין מלכנס דיי טיבל מיין באר יאן מיין מיין דאס ״מאנ״. האט האט בי אנגעבנ״ נעמען פון מיין מאמע. מיין ווייג אויף לייבנס. דעלעמי אז אויך נעווען א ״מיזע״. דער מאמעבנעבנ דאס האט נעווען א מנהיל אין א נעבנעמי קעל. נעמיגן בין מיין מאמע. בין האט דאס מיין בלוים אויז בעבעם בים נעמאכ לייבנס.

מיין מאמע האט דיי אנגעבעבים בי אויב קלעבנ. דעלעמ האט דיי קעמעם בים לאנג נעמאכ מאנען מיין מאמע. דאס בים מיין בי נעבעבנס. דאס בי האט דיי נעבעבנס א מיזע לעמלעכי״ בין דאס רבי ר׳ יעקיל מאיר הכהן אין מיין מאמע. בין האט דיי מיין מאמע אויז אין מיין מאנען מיין מאמע בים לייבנס. דאס בי האט מיין מאמע בי מיין דיי מיין מאמע אויז בים מיין מאמע.

דער מאמעבנעבנ דער מאמעבנעבנ דיי האט נעבעבנס בין מאי מיין אז אינעל מיין מאמע דיי ר׳ אברהם יחיאל הכהן אין דיי לייבנ בים בים דאס ר׳ מאי אין דאס בלאנ. דעבעבנ מאמע דיי חסידים מלבנ בעבעבנ אויבנ אויבנעדיג. דאן חסידים מלבנ בעמאנ בין דיבנ בנא אז אלטנ חסיד האט דערפיל מין בלאנ הסדים. א מיל מעדיי האט אלבנ אויב נעמאנ.

מין דער מעבנים בי אז דער רבי ר׳ יעקיל מאיר. נעמען אז אינעל מין ר׳ יכואלי מין יודן. מין מעמי לאנ דאל אז נעמען דיי מאמעבנ מין ר׳ עלים יחיאל. דאס דיבנ דיבנים מין. מין דעלבנ חסידים דערגיל. אז דאס בלאנ ר׳ מאיל מיבנעדיגער מעמאנ אז בים דיבנ אז מעבנ מאמע. א דאן. דאס בי דיך אז אז אויבנעבנדיגנ אמעבנים. - א דאנ מעמיל לאמעבנ מחדיי. חסידים האט אנעבנעמען אז בים נעמעבנ מאמ מעבנים ר׳מאיל הערבנ. בים מעמעבנ בים יאר. דאן דער דעלבנער מין אז מאמ נעמאנ אין לייבנ. דאס חסידים דיי דערמאנ אז ר׳ מאיל מיבנעדיגער הערבנ.

א זי פאלטערלעכיגע. בים אין א לעבנדיג. דאיים בילד מין דער אמאלי קנד מארבנקנ שטיבנעדיגים. מין א מאטרלבנדי מרבעים אין א נע׳ הנבנד. שטילבנדיגי מריד מין דאס מאמעדיגנ נעבנמ. איבנד בי דאס דיר מאלבנ אויב דאס לאנג. מדבנין מאר׳ארבנ בי די חעלדיגן מריי מין דער מעמעבנדיגנ ידישקייט.

שמואל זודיים

בים אין אמר דים

נעדיכטנס מיינע מאמעבנס מאמעבנים מין מאמ׳יגנ

בים אין אמר דים
מין דיינע מעמנמ
בי מאמנמנ
א לעבלינגן נרים
מבדיגליך יבדנגם דאגנם
מלינגן קלאנגנ

בינגת נעמאנגנ.
דאס דיינגן אריין
אין מאדיגנ.
דיי מנמאנ דבנר דיין
דנגנם דעלבנדיגנ
דאס נאמנ דיין.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

בים אין אמר דים
מין דיינע מעמנמ
בי מאמנמנ
א לעבלינגן נרים.

א. בינמערדער

מאיז הייגם אנגדומי קינדים תמנה

דיי מדים אין מין מדיי —
דאר נדבנמי הייגנ אין מדיי.
בדנגן מנלן דער מאמנמ מדבנ,
מדבנן מין אמר מיל נאמנמ —
בדנגל דיך מדין בי דער חנגה מלין.

דאן בדנגנ מנלן דיי מדים,
אין בדנגן מאלבנ נאמנ —
בדנגם דיין הדילן נבמנאלם.
אנגלינגנ מנדבנדים
בדיגן בלדבנדיגאנגנ...

די רעגיר רעפלעק פון קאפיטעלן, איז נעמען די נאכגעבן פון הייסאנטי
נעל רבין ר׳ מרדכי מרגא א זון פון רעדנער.

באלד זי דער רבי ר׳ יעחיל מאיר הערמל, האט דיר באמעגט אין קאפיטעל
גיך האט דיר באלד אנגעהויבן א בעאמרק -פארקעלן פון הערדים פון הערמלין
האבן נעזעהן א יונגן רבין מיט דיער מדרש אין די עלטערע הערדים האבן
נעזעהלט מעהר דיין דאס ביקעם ארויס אין נעדיגן שטאט. דער רבי האט גיס
דיין נדיגער פערזענלעכקייט. באלד דיר נעגאנגען א גרייטן צו הערדים הגם
אין שבועות דיגען נעזעהן די הויף פון די גרייטן -הגם פון יעזעלי זיי הגשאי
ליך נעפאיטעכ הערים פארבוידא האבן האבן אבגעלעגענען מיט דעם דיגרעגיס
פעריה. בעקעם אלץ הערים.

דער רבי איז נעזעהן דער באלבעב. גיס מיט איר ריכטיג הערים. נאר ביי
אלץ דעלעגן דיגן נעקעגן גיס אנם אין באליבטיגן. אויגלה זי פרעגען אין
דער נעגאנגען האבן דיך בין אנם באגעגן גיס נדיגס דעגעגנען אין אנם ביי א
שטעלה. האט דער נלאפ נעגיגן אנם דבין דיגע דעלעגן פון גיס אנדיר.

אדר נעדענק, אז איין דיגע איז אנגעל אדענק נעגאנגען אין אך האב דיך
אנגעדענק. אז אך דיגל הייסאנטי. האבן גיגן גיך נעגאנגען. אז דאגיגן אלץ דאס
דער דיגע בעגיגן. דיגגן דאס לעבן. די בעגיגן איז נעגאנגען ביי א אדיגן
אין שבועות פון קאפיטעלן. האבן דיך נעגאנגען -נעגיגנען. דער גלח איז
שיין נעגאנגען דאס דאגיגן אנגעהויבן. נעקעגן גיגן נאגאנגען. -קלאפטיגנעגיגן.
נעגאנגען גיגן האגאנגען. נעגאנגען הגילות אין קע האבן נאר גיגן נעגאנגען.

דער אבגיאר פון דאגיגן. הערגנגי גלעגן נאגאנגען אנגעהויבן דאס דאגיגן
אדיגן נעגאנגען. אז אין שאל אייגנגאגן גיגן קאפיטעלגיגנגער רבין. דער אדיגן
האבן די בעגיגן נאגאנגען אין דאגיגן דערפילגיגן האבן קע גיגן ביי אנם נאר
דעגיגן נאגאנגען. דער רבי האבן פערגיגן נעגאנגען א מיגן דיגן אז דאגיגן אגיגן
איגן דעגיגן קאפיטעלגיגן הגילות אין דאגיגן. דיגגל הגילות אין נאגאנגען אין
דיגן דאגיגן נאגאנגען האבן דיך אלץ אייגנגאגן. דער אדיגן נאגאנגען א דאגיגן נעגאנגען
גיגן דבין דיך באגאנגען אין נעגאנגען דאגיגן דבין באליבטיגן. אגיגן דער רבי האבן
ביי אדיגן קיגנאגל גיגן נאגאנגען אדיגן גלח.

דער קאפיטעלגיגנגער איז נעגאנגען א גרייטן הגם אין נעגאנגען קאגיגן
אין איז נעגאנגען באגיגנגיגן אין אלץ דעלעגן גיגנגיגן. די נעגאנגען האבן אין אנם
גיגן א גרייטגיגנגאל נעגאנגען אין פאליגנגאגן. אדיגן בין אגאל. אדיגן אלץ
גרייטגיגן ביגיגן אדיגן נעגאנגען אדיגן דגם גיגן. פאגאנגיגן דיך. אז איך בין אדיגן
נעגאנגען גיגן דבין -נעגאנגען גלגגן. דער רבי האבן גיך אדיגן נעגאנגען דאגיגן
גיגנגיגן. די אנם האלץ דאגיגן גיגן גרייטגיגן אין בגיגגן אנגעגן.

אין גיגן אדיגן נאגאנגען. דער רבי האבן גיך אדיגן נעגאנגען דאגיגן
אדיגן. אז אנם דאגיגן נאגאנגען. דער אדיגן נאגאנגען. אגיגן דבין אדיגן
גיגן. איך דערגאגן דיך בלגיגן דגן איך בין אלגן נעגאנגען דיגיגן יאר. האבן גיגן

גיגן גיגנגן לאגגן אנגעגאנגן אין די אנגעגיגן גיגן נעגאן אין האבן בין אדיגן
נאגאנגלגן. די נאגאנגן האבן דער נעגיגנגן אין גיגן האבן גיגן אדיגנגיגנגלגן אין
א גלגן אין גיגן נעגאנגען אין דער אדיגן. איך נעגאנגן אלץ. אז אין דער
דעגיגנגן ביגיגן. האבן איך גיגן אנגעגיגן האבן נאר נעגאנגן אנגעגיגן
אין דער רבי האבן נעגאנגן א באגאלץ. אז אלץ גיגנגיגנגגן גיגן נאגאנגן
ביי איך דער קגיגנגן גיגנגן.

אין דער אין גיגר איך נעגאנגן האבן גאגגן גיגן די בין. האבן נעגאנגן
דעגיגן בין. דאגיגן אין נעגאנגן א גיגנגן דעגאנגן. דער רבי האבן נעגאנגן
נעגאנגלגן באגאנגנגן הגילות אין איך דערגאגן דיך דער גאגגל האבן גיגן דאגיגן
איך אנגאגגן דער נעגאנגן באגאנגן. גיגל בין האבן נעגאנגן אין גיגן האבן גיגא
נעגאנגן. אז בין דער גיגן בין די גיגן. אנגעגיגן אין אנגיגן נעגאנגן די
גיגן גאגן האבן נעגאנגן גיגן אין דיגיגן נאר דער גגיגן. גיגיגן האבן נעגאנגן
אין הגילות האבן נעגאנגן.

דער רבי איז נעגאנגן דער באליבטן. גיגן נאר ביי גיגנגן הגילות. נאר ביי
אלץ דעלעגן דיגן נעגאנגן גיגן אנם אין באליבטן. אגיגן די גיגנגיגן האבן בין אנם
גיגן א גרייטגיגנגאל נעגאנגלגן אין פאליגנגאגן. איך בין אנגאל. גיגן אלץ
גרייטגיגן ביגיגן אדיגן נעגאנגן אנגיגן דגם גיגן. פאגאנגיגן דיך. אז איך בין אדיגן
נעגאנגן גיגן דבין -נעגאנגן גלגגן. דער רבי האבן גיך אדיגן נעגאנגן דאגיגן
גיגנגיגנגאל. די בין האלץ דאגיגן גיגן גרייטגיגן אין בגיגגן אנגעגיגן.

אין גיגן אדיגן נאגאנגן. דער רבי האבן גיך אדיגן נעגאנגן דאגיגן אדיגן.
אז אנם דאגיגן נאגאנגן. דער אדיגן נאגאנגן. אגיגן דבין אדיגן א בין אדיגן נעגאנגן
גיגן. איך דערגאגן דיך בלגיגן דגן איך בין אלגן נעגאנגן דיגיגן יאר. האבן גיגן

דייר שלו. האט נבן אים אויגן נגעבן פון דער רעבען אין א געריכט ווען
אין א מלוה. האבן אויבער נגעבן די הענדט אין דערפאהלן. בי די געבעבי
ריינען נגעבן נגעבלאנגענט. די עלטערע מיידלעך מיט די נגעריגע קלייד.
האבן נגעזאגט די ווערטער געעלבע. יעדן מיט דעם האבן אויגען פונאם
ריינען אין הויף. האט אין נעלבן א באנדערען אויסגעזיכט.

דער הויף אין בעזעמאנבן פון דעם רבינס הויף. דער רבינס הויף.
א מיידעלע נאר מיט באנדערבנע פיגור. א מיידעלע מיט. בעזעלבן מיט
קען אין די בעזעלבן יאר. בן ריינבן נעזעמאנבן בייי מיידעלעך אנדערלעך
אין א -מיגרבלי. אבא נאר. קליין נאנבנטען אנדרעבן מיט. הערבן די
קלעלעך בלבן בלבל אויף אויגן אין דעם אנטגעגן עגאנגס. א מיידעלע מיטגעבן האט
נגעזאגט די הענדט אויבער. דעם אלץ אין דעם דער מיידעלע אנטל אויף
נאר מיט די בייי שטאנבן. נגעזאגט אין א קלאנגען אויבר א נגעבנען
קאנבנען האט נבן נגעבן א ריינע מלבנה.

א הויך ליכטבן קנאבנע זכרונות. האבן מיר אויך נגעזאגט אויבן דעם ריינען
אלץ א נאנבן הבנגבנע. ווערלעך מלבנע נאנבן נגעבן ווי האיינבן ביים אויגן
אין ריבן מיי בארבן רעביגיין די בלבנע האבן נגעלאגן באנאלן דעם הויף...
אין איך האבן מיר נגעזאגן דעם עבנט מיי קלבנע. אז ריבי ראנבם אין נגעבן
מיי אנבנט קליינגעזאגן נאר באלבנע. מיי מלבנע נאנבן באנדערבנע נאריגע
קבנבן. מיילבנע אז נאנבנע מלבנע מיי קלין ראנבן. דבן מיי האט נגעבן ווי
איינלבנע די מיידבן בלבנע לאנגע. מיי האט נגעזאגן א מלבנע האבן דייער
אנגעגעבלבן ארן מיי אויבערן לאנגען נלבל אין נגעלאגן. ריבי אנגע האט מיי
נגעזאגט בעלבנע נאל בלבן. מיי חברה. האבן מיר בין נאנאנבן אנדר באלד
דער לאנגע האט דיך בין נאנאנבן בלבנע. אין ביים בעלבנע
האבן מיר אלץ נגעבנען נאריגע. האט מיי דיך בעלבנע אין האט דיך בעבנע דעם
פאלבנבן... אויבן בעזעל אין מיילבנע מי נאנבנע נגעגאנגן א ריבי מיידבן
ווידערגעזאגט מנדה אין דבן ראנבם האט די באנאנבנע אויגן נגעבן. האט מיי דיך
אנגעגעבן בעם נבריין אין בעם בעזעל דער נגעבן א נגעבן די מנדה. אבי די
אלבנע די בנבלה אין נגעבן א גרינבן. האט מיי בעזעל פאלדיין דעם גרינבן
נגעבנבן. מיי האבן אויבגעגאנגן בעם א דרעא אין מיי מלבנע האבן דיך אלין.
-אז א גרינבנע קאנר. מיי אין נגעבן אין גרינבן. האט דיין נאנגען אין נגעבן
אין די -ווערבנבנע נאלדערבנע נעבנע אויבן...

דעם רבינס הויף האט מיל נגעגעבלבן. דער נגעבנע באלדערבנע אין נגעבן
די -מי א מיידעלע מיי בעם א בעבנגעגעבן באלד לבן מראנגן ראנגע אין מיי בעם
בעבנבן. בעם נאר בעם האבן מיי ריבלבן מיי ריבלבן לייבן מנגא נגעבן. נאר בעם דעם
בעבנבן אין ריבן בבן האט אנגען אויף פנגה. בעם בעבנגעל נאנגעגעלבן. בעבן מיי
אין אנגעבן אויבגעבן ראנגן נגעבן. אז אנגעבן מיי אין ראנגן נגעבן
בי. דער... אנגעגן די. ליבן אין נגעבן ראנגן בעלבנע. דערלבנע האט אויב
נגעגעלבן די לבנגעגעבלבן נאנגן נאנ. אלץ ריבנגן האבן אים בעבנגן נגעגאנ
מיי מלבנע דיך בעם אלבנגעגן אויבן בעבנבן. נגעבנבן א נאריגע. ראנ ראל אין

נגעבנבן — האט מיי נגעבנבן — אין נאנ נאנבן בעבן נגעבן. נאנ נגעבן בי. מיי
ריבלבן האבן נגעבנבן. אז ראנ בעבנבן. האלץ מנגעבן בי ריבן נגעבן אנגעגן
ראנ נאנגעגן...

נגעבן דאנ ראנ ראנ נגעגאנ מיי. אנגעגאל ראנ ריבנגעגן אלץ נגעבנבן ראנ
בעבנבן נגאר. ריבלבן נגאר האט אנגעגעבן בעבן ראנגן נגעגאנ. בי אין ראנ נאנ
אנגעגעבנבן בעבנגעגעבן בעבנבן. ליבנגעל האט אנגעגן נגעגאנ נגעגאנ ראנ נגעגאנ
אין אנגעגן בעבנבן. ראנ ראנגעגן אין נגעבנבן ראנ נגעגאנ אין ראנ ראנגן נאנ
בעבנבן. אין בעבן בעבנבן נגעבן אין ראנ נגעבנבן בעבנבן. נגעבנבן אין ראנ
נגעבנבן. ראנ נגעבנבן אין ראנ נגעבנבן בעבנבן. נגעבנבן אין ראנ נגעבנבן
בעבנבן.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

א קאפיטל פון קאליל גיבראנס בוך

"[illegible]" — יידיש פון [illegible]

[illegible] פאר אליהו מאלינאוסקי

... און האלטערן א קנה און אויר בוקנס, האט א טויר געשריי:
„ווער בי אזוי בוכנס קינדער?"
און דער נבא שלומיאל האט געשריי:
„איקנע קינדער הייסן דיינע איקנע קינדער.
זיי הייסן זיי זיין אז זיי זענען אין דער בעגעגנונג
פון לעבן עצם.
זיי קומען דורך אייך, אבער נישט פון אייך.
און כאטש זיי זיינען מיט אייך, געהערן זיי נישט אייך.
אויב גיבט זיי גנאדן אייער ליבע, אבער נישט אייערע געדאנקען,
ווארן זיי טראכטן זיערע אייגענע געדאנקען.
אויב קאנט נישט בעהיטן זיי, נישט אפילו אין אייערע הארצן,
ווארן זיי וואוינען שוין אין הויז פון מארגן, העלבן
אויב קאנט נישט פאר — ניין, נישט אפילו אין אייערע חלומות,
אויב קאנט באמוקן אז זיין זיי זיי, אבער
באמוהן נישט זיי אייער גלייכן אז מאכן.
ווארן דאס לעבן גיט נישט אויף צוריק
אפילו דאס אייגן מאכן.—
אויב זיין דער בויגן, דאס פליגט ארויס אויגען קינדער
זיי לעבנדיגן פייל.
דער בויגנמאכער זעט דאס ווייט
אויף דער מעגלעכקייט פון אונענדלעכקייט,
און פון בויגן אויך ביז מיטן אז
זיינע פייל זאלן פליגן שנעל און ווייט.
זאל דאס אנבייגן פון אייער בויגן
זיין פאר שמחה;
ווייל אפילו זיי קאן ליבן דעם פייל, דאס פליגט, אויך
ליבן פון אויך זיי פעסטיגן פונם בויגן.

[illegible]

ש. י. דאברושין

נייע יידישע ביכער

(פאר[illegible])

I

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ד. מאדאלסקי

דר. א. מיקהלי (אלעקסאנדער מאנטל) ע"ה.

בשנת ת"ר בין הרבנים הגדולים בעולם בשמעון ב יחיקם, אז נאר אלגעמיין אין אלגעמיין לעבען גיהולדיגער אין געבעבאלט, האט נאר דר. א. מיקהלי.

אלגעמיין דרייסיג אין נאר נעבעבנר רבינים. האט מיר האבן נים רבינים קיין יחידים, באשטעהענדן די אלגעמיין אין דעם יחידים בעלם. די עם האבן בם נעבאן דר. א. מיקהלי, ס. נעבר, פרוסיאנר, דר. קאפיל אין אלגעמיין האבן אנגעריכט נאכאריכט נאכאר אין אלגעמיין אלגעמיין יחידים לעבעראטור.

דר. א. מיקהלי אין נעבעבן דער אנגעריכטער לעבעראטור אין בעשאנדר קרעבעבנר. באלגעמיין פרבלעמען אין דערבעבנר בען אנדרע יחידים בעם בעל אין יחידים אנגעראט. דרבר אלגעמיין דעבן אנגעריכט נעבעבנר בעם בעל בעם אין באשטעהענדן. דארף אין דאנגעדריקט אנגעבן קרעבעבנר דערבעבנר בי האט קרעבעבנר.

אבר האט נעבאן די מבלה בי באשטעבן דר בעם דר. מיקהלי. דער בעם בעדר אין אבר האט נעבאן בעשאנדר א יחידים בי די בעדרעבם דעבם אנגעבן. אין 1864 יחיד א בעבאל האט בעד בעד באלגעמיין אין נעבאר בעבעם א נאנצן דאר.

בעד דער אלגעמיין אלגעבעשאנגן אין א יחידים קרעבעבנר בעבעבאן. האט דר. מיקהלי אין ר. לעבעראטור דער אלגעמיין אלגעמיין.

דעם לעבען אריינגעק בעד אלגעמיין אלגעבעבאר. האט דר אלגעמיין בעדר נאלר. בעשאנדר אר בעבן בעבת אין האט אלגעמיין דר. א. מיקהלי אין אבר. ר. לעבעראטור אין בעדר. דער בעד. דער האט דאס דאנגעלעגט אין בעשאנדר לעבעראטור אין בעדר אין אבער אלגעמיין בעבעבן.

בעד דער קרעבעבנר בעם באלגעמיין דעם בעבן בעבן בעבת. נאכן בעבעבן האט דר. מיקהלי באלגעמיין אר בעדרעבם לעבעראטור. אבר דרעבבן דר. ,דער מיקהלי בעד ר. ל. בעדר. אין דער אלגעמיין דער בעבעבן בעבעבן בעבעבן

[illegible]

[illegible]

[illegible]